

“ IEDER VOOR ALLEN, ALLEN VOOR IEDER ”
VAN “VEREENIGDE HOVENIERS” TOT “BOERENBONDERS”
(Deel I : 1911 - 1925)

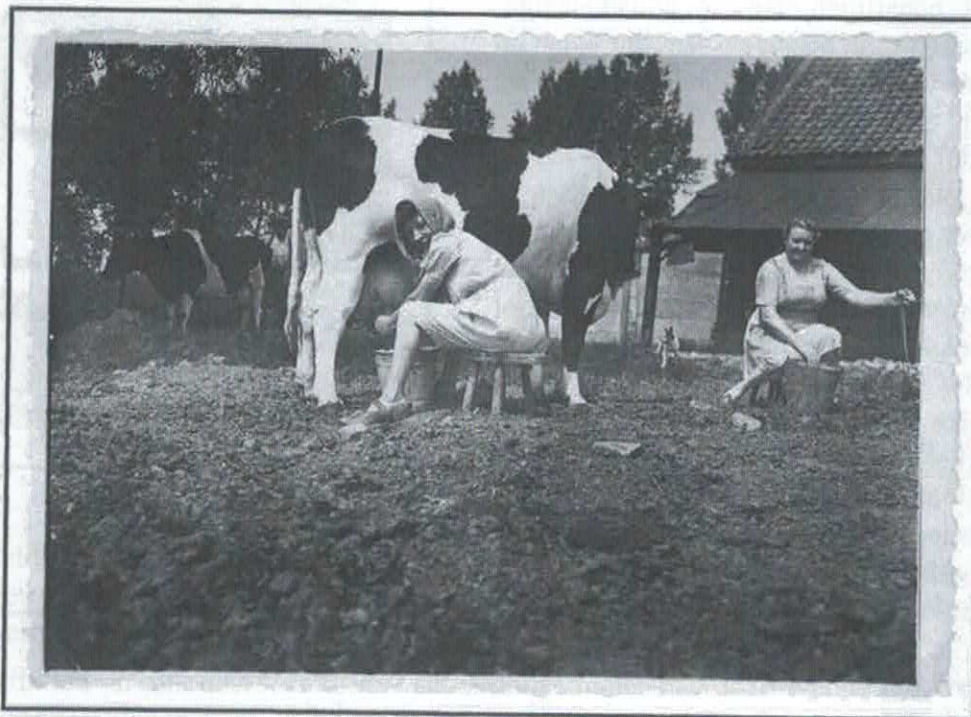
INLEIDING

Toen het archief van de heemkundige kring in 2003 vier oude verslagboeken van de Lintse boerengilde in bewaring kreeg werd meteen gedacht aan de mogelijkheid er vroeg of laat, na wat aanvullend archiefonderzoek, een beknopte studie over te maken.

Deze boeken bevatten namelijk de notulen van de bijeenkomsten van wat achtereenvolgens genoemd werd “*De Vereenigde Hoveniers van Linth en omstreken*”, de “*Land en Tuinbouw Gilde*” en de “*Afdeeling te Linth van den Belgischen Boerenbond*”. Zij bestrijken de periode tussen 1911 en 1949. Daar waar mogelijk zal getracht worden dieper in te gaan op de maatschappelijke omgeving waarin hun werking zich situeerde en op de plaatselijke gebruiken en afspraken die toen het leven van deze Lintse Gilde hebben gekenmerkt en vorm gegeven.

Hiervoor kon deels gebruik worden gemaakt van informatie uit een onuitgegeven seminariewerk uit het academiejaar 1984-85 van de Duffelse student Dirk Van Engeland, (faculteit “Letteren en Wijsbegeerte - afdeling Moderne geschiedenis” aan de KUL) getiteld: “De geschiedenis van de Boerenbond, Boerinnenbond, BJB en BnJB te Lint” (archief BB op het KADOC Leuven); terwijl het boek van professor Leen Van Molle over de geschiedenis van de Belgische Boerenbond (1890-1990) als basis kon dienen voor het begrijpen van de maatschappelijke veranderingen waaraan in deze periode zowel de boerenbond als de boerenstand onderhevig waren.

Tijd nu om “den boer op te gaan” en kennis te maken met een stukje verleden van onze boeren- en hoveniersgilden en hun maatschappelijke betekenis op het toenmalige Lintse gemeenschapsleven.

*Landelijk tafereeltje op de parochie Lint (gasthuishoeve anno 1948)
Jeanne Cools van Frans Verhoeven met Maria (Mitteke) Van der Heyden.*

SITUERING

Bij het begin van de twintigste eeuw kon Lint nog een typisch landbouwdorp worden genoemd. Nogal wat inwoners van de toen 1.338 zielen tellende gemeente vond zijn bezigheid en inkomen uit het beoefenen van land- en tuinbouw. Dit was onder meer te danken aan de betere kwaliteit van de grond in onze streek (zandige leemgrond), waarvoor destijds ook heel wat Kempense boeren naar Kontich en omstreken kwamen afgezakt. Aanvankelijk werden hier voornamelijk wortel- en knolgewassen geteeld, maar later werd vooral de glas- en groententeelt erg belangrijk.

In 1900 werd in gans België nog 26% van de beroepsbevolking, zijnde 836.000 inwoners, tot de agrarische sector gerekend. Ongeveer twee derde van het grondgebied was als landbouwgrond in gebruik, alhoewel toen reeds een niet te stuiten verschuiving kon vastgesteld worden van zuivere landbouw naar tuinbouw en weideuitbating.

De landbouwcrisis op het einde van de 19de eeuw (1880-1895) ten gevolge van stagnatie van de opbrengsten van de meestal gemengde familiale landbouwbedrijven wegens maximalisatie van hun mogelijkheden; de aangroei van de bevolking sinds het midden van de 18de eeuw; de misoogsten van onder meer de graan- en aardappelteelt in 1845 en 1846 met als gevolg hongersnood; maakten dat in het dichtbevolkte Vlaanderen de bevolking zienderogen verarmde.

Kwam daarbij nog een verontrustende toename van invoer van landbouwgewassen uit het buitenland met een complete instorting van de inlandse markt door een daling van de landbouwprijzen; en de problemen veroorzaakt door een nijpend tekort aan landarbeiders die eerder voorkeur gaven aan werk in de beter betaalde arbeidsplaatsen in de industrie.

Dit alles leidde in 1890 te Leuven tot de oprichting van een Vlaamse en katholieke "Boerenbond" die zoveel mogelijk parochiale boerengilden ging oprichten en overkoepelen en in eerste instantie bedoeld was voor de mannelijke boerenstand, van grootgrondbezitter tot kleine pachter.

Doel was het behartigen van de godsdienstige, sociale en economische belangen van zijn leden en het uitbouwen van een christelijke en machtige boerenstand in een bij voorkeur corporatief (op beroepsgroepen) geordende maatschappij.

De rol van de plaatselijke pastoor of onderpastoor was daarin van cruciaal belang. Hij nam statutair deel aan het plaatselijk bestuur en in het bondsbestuur werd de kerk vertegenwoordigd door een proost. Volgens hen diende de boerenstand op te treden als behoeder van een hele reeks maatschappelijke waarden: de voedselvoorziening en het natuurbehoud, het hechte gezinsleven, de moraal, het geloof en de vaderlandsliefde.

De boeren werden alzo ingezet in de strijd tegen de ontkerkelijking, het liberalisme en het socialisme en voor de eigen overtuiging en eigen katholieke belangen.

Het kaderde ook in een allesoverheersende bekommernis van de Boerenbond, nl. het afremmen van de plattelandsvlucht om zo een dam op te werpen tegen het goddeloos geachte socialisme uit de steden. Er werd dan ook naar gestreefd het inkomen van de landbouwer te vrijwaren door onder meer samenaankoop van granen en meststoffen, wiens vervalsing toen een ware plaag was.

